Klassijuhatajale

Salajane märkaja

Valdkond	Klass	Aeg	Tegevuse liik
Suhted	6.–9. klass	5 min + 5 min nädala lõpus	Mäng

Harjutatav oskus	Vahendid
Teiste heade omaduste märkamine	nimesedelid kõigi õpilaste nimedega, märkamiskaardid (tööleht)

Kasuta, kui: Helge klassivaates on Suhted kollane või roheline. Enne pühi või perioodi lõppu. Kui klass vajab head emotsiooni.

Helge küsimused: Saan klassikaaslastega hästi läbi. Kui ma jään hätta, siis mind aidatakse. Mul on lähedased, kellelt saan rasketel hetkedel tuge.

Tegevuse eesmärk

Iga õpilane märkab nädala jooksul ühe klassikaaslase juures midagi head ja kirjutab sellest konkreetse kaardi. Iga õpilane saab nädala lõpus kaardi, mis räägib temast midagi head.

Vii läbi tegevus

Aeg	Samm	Õpetaja ütleb või teeb
0–1 min	**Juhend**	„Igaüks tõmbab nime. See on saladus. Nädala jooksul märkad selle inimese juures midagi head.“
1–3 min	**Kuidas märgata**	Loe koos töölehe näiteid. „Kirjuta konkreetselt: mitte „sa oled tore“, vaid „märkasin, et aitasid …“.“
3–5 min	**Nimede tõmbamine**	Õpilased tõmbavad nimed. Kui keegi tõmbab enda nime, tõmbab ta uuesti.
Reedel 5 min	**Kaardid**	Õpilased kirjutavad kaardi ja annavad selle õpetajale. Õpetaja vaatab kaardid üle ja jagab need laiali.

Saab kohandada

- **Lihtsustatud versioon:** Anna algused („Märkasin, et sa …“, „Mulle meeldis su …“).
- **Sidumine aineõpetusega:** Eesti keeles ja võõrkeeles: tunnustava lause kirjutamine.
- **Kaasamine:** Õpilased kujundavad märkamiskaardid ise.

Kui tund läheb teisiti

- Kui mõni kaart on liiga üldine: palu kirjutajal lisada konkreetne tegu enne jagamist.
- Kui õpilane unustab märgata: aita tal meenutada või anna lisapäev.
- Kui keegi puudub kaardi kirjutamise päeval: kirjuta tema eest kaart ise või lase tal see esmaspäeval üle anda.

Keerukam versioon

Õpilased kirjutavad kaardile ka selle, kuidas märgatud tegu klassile kasu tõi. Klass võib teha märkamisest kuu traditsiooni.

Pea meeles

Vaata kõik kaardid enne jagamist üle, et iga kaart oleks konkreetne ja sõbralik. Kontrolli, et iga õpilane saab kaardi, ka puudujad. Jaga kaardid nii, et lugemine jääb saajale endale.

Tõendus: Esialgne. Positiivne märkamine on VEPA metoodika keskne osa (eeskätt algklassides). Tänulikkuse ja tunnustamise harjutused tõstavad uuringutes noorte heaolu, efekt on väike.

Julgusta arutelu

Kogemuse üle: Kuidas tundus kaarti kirjutada? Aga saada?

Strateegiad: Kuidas märgata head, kui inimest veel hästi ei tunne?

Ülekanne igapäevaellu: Kellele väljaspool klassi võiksid samamoodi midagi head öelda?

Koostöö: Kuidas saame head märkamist klassis igapäevaseks teha?

Kodus ja pärast tundi

Õpilane märkab ühe pereliikme juures midagi head ja ütleb selle välja.

Kui õpilasel on raske: Kooli tugispetsialist: _____ (kabinet _____) ·
Lasteabi 116 111 (ööpäevaringne, ka chat lasteabi.ee) · Hädaolukorras 112

Salajane märkaja

Kuidas märgata?

Jälgi nädala jooksul oma inimest. Märka, mida ta teeb hästi või kuidas ta teisi aitab.

Üldine: „Sa oled tore.“ **Konkreetne:** „Märkasin, et selgitasid Karlile matemaatika ülesannet nii, et ta sai aru.“

Konkreetne märkamine näitab, et oled päriselt tähele pannud.

Minu märkmed nädala jooksul:

Kaart 1

Kellele: _____

Märkasin, et sa ...

_____

Kaart 2

Kellele: _____

Mulle meeldis, kuidas sa ...

_____

Kaart 3

Kellele: _____

Aitäh, et sa ...

_____

Kaart 4

Kellele: _____

Sinu juures on tore see, et ...

_____